

Sygn. akt VII U 472/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 sierpnia 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Graczyk

Protokolant: praktykant Katarzyna Andzo

po rozpoznaniu w dniu 18 sierpnia 2016 r. w Warszawie

sprawy K. S. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania K. S. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W.

z dnia 27 grudnia 2013 r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż K. S. (1) podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu jako osoba prowadząca działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia nieprzerwanie od 1 sierpnia 2012 roku do 14 lipca 2013 roku, a następnie od 15 lipca 2013 roku.

UZASADNIENIE

W dniu 3 lutym 2014 r. **K. S. (1)** wniosła za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddziału w W. odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 27 grudnia 2013 r. nr (...) w przedmiocie stwierdzenia obowiązku ubezpieczeń społecznych. Odwołująca wniosła o zmianę skarżonej decyzji poprzez orzeczenie, że K. S. (1) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia nieprzerwalnie od dnia 1 sierpnia 2012 r., w tym w okresie od 15 lipca 2013 r. jako osoba podlegająca ww. ubezpieczeniu na zasadzie ubezpieczenia dobrowolnego równoległego.

W uzasadnieniu odwołania K. S. (1) powołał się na treść art. 9 ustawy o systemie społecznych, wskazując, że jej sytuacja odpowiada hipotezie tego przepisu. Odwołująca zaznaczyła, że w dniu 15 lipca 2013 r. zawarła umowę o pracę nie zaprzestawszy przy tym prowadzenia działalności gospodarczej, stanowiącej od 1 sierpnia 2012 r.

do dnia zawarcia umowy o pracę jej jedyny tytuł podlegania ubezpieczeniom społecznym. Wyjaśniła również, że począwszy od sierpnia 2012 r. nieprzerwanie odprowadzała składkę emerytalną, rentową, wypadkową i chorobową, a organ rentowy składki te przyjmował

i ewidencjował na koncie powódki. W ocenie odwołującej terminowe wpłaty składek z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej powinny być potraktowane przez organ rentowy jako wniosek o podleganie równoległemu i dobrowolnemu ubezpieczeniu. Ponadto odwołująca wskazała, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wydał w dniu 18 grudnia 2013 r. decyzję w której stwierdził, że K. S. (1) nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 15 lipca 2013 r. z tytułu stosunku pracy z (...) sp. j. w L. jako umowy pozornej, co oznacza, że została pozbawiona jakichkolwiek świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 24 lutego 2014 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W.** wniósł o oddalenie odwołania K. S. (1) wskazując, że zaskarżona decyzja jest prawnie oraz faktycznie uzasadniona.

We wskazanym wyżej piśmie organ rentowy wyjaśnił, że w toku postępowania wyjaśniającego wszczętego w celu ustalenia okresów podlegania przez K. S. (1) ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, w trakcie którego ustalił, że odwołująca od dnia 15 lipca 2013 r. została zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy z płatnikiem składek (...)

sp. j. w L.. Z tej przyczyny mając na uwadze treść art. 9 ust. 1 i 1a oraz art. 18a ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych organ rentowy wydał skarżoną decyzję. Jednocześnie organ rentowy wniósł o zawieszenie postępowania do czasu rozstrzygnięcia sprawy z odwołania K. S. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. z dnia 18 grudnia 2013 r. w przedmiocie niepodlegania przez odwołującą ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę toczącej się przed Sądem Okręgowym w Lublinie pod sygn. akt VIII U 264/14 oraz oświadczył, że w sytuacji rozstrzygnięcia sprawy na korzyść odwołującej odpowiednio zweryfikuje swoje stanowisko w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. S. (1) od dnia 1 sierpnia 2012 r. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą (...). Z tego tytułu odwołująca zgłosiła się do ubezpieczeń społecznych w dniu 7 sierpnia 2012 r. (dane o zgłoszeniach ubezpieczonego, zgłoszenie do ubezpieczenia (...) akta rentowe – okoliczność bezsporna).

W dniu 23 lipca 2013 r. K. S. (1) została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w firmie (...)

sp. j. w L. w dniu 15 lipca 2013 r. Pismem z dnia 28 października 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. zawiadomił K. S. (1)

o wszczęciu postępowania w sprawie podlegania przez nią ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej (zgłoszenie do ubezpieczenia (...), zawiadomienie z 28.10.2013 r. – akta rentowe).

W dniu 12 listopada 2013 r. odwołująca złożyła do organu rentowego pismo w którym oświadczyła, że mimo zatrudnienia w oparciu o umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy od 15 lipca 2013 r. chce być zgłoszona do dobrowolnego ubezpieczenia społecznego

z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej od tej daty (oświadczenie odwołującej ws. dobrowolnych ubezpieczeń – akta rentowe).

K. S. (1) w okresie od sierpnia 2013 r. do stycznia 2014 r. opłacała składki na ubezpieczenia z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej w wysokości 153,12 zł i 261,73 zł w sierpniu i wrześniu 2013 r. oraz w wysokości 300,56 zł i 312,62 zł w okresie od października 2013 r. do stycznia 2014 r. (potwierdzenia transakcji k. 8-19 a.s., imienny raport miesięczny o należnościach składkowych – akta rentowe).

W dniu 27 grudnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. wydał decyzję nr (...) na mocy której stwierdził, że K. S. (1):

- a) podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mającą ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia od 1 sierpnia 2012 r. do 14 lipca 2013 r.,
- b) nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mającą ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia od 15 lipca 2013 r. do nadal (skarżona decyzja ZUS z 27.12.2013 r. – akta rentowe).

Od powyższej decyzji organu rentowego K. S. (1) wniosła odwołanie, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie k. 2-4 a.s.).

W dniu 18 grudnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wydał decyzję znak: (...) mocą której stwierdził, że K. S. (1), jako pracownik (...) sp. j. z siedzibą w L. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 15 lipca 2013 r. K. S. (1) odwołała się od powyższej decyzji, co prowadziło do zainicjowania postępowania odwoławczego przed Sądem Okręgowym w Lublinie, prowadzonym pod sygn. VII U 263/14 (wyroki Sądów: Okręgowego i Apelacyjnego w Lublinie k. 42-71 a.s. – okoliczność bezsporna).

W dniu 14 maja 2015 r. Sąd Okręgowy w Lublinie wydał wyrok w sprawie VIII U 263/14 na mocy którego oddalił odwołanie K. S. (1). W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy w Lublinie wskazał, że decyzja organu rentowego z dnia 18 grudnia 2013 r. była prawidłowa i zgodna z prawem (wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z 14.05.2015 r. sygn. akt VIII U 263/14 z uzasadnieniem k. 42-51 a.s.).

Od powyższego wyroku K. S. (1) wniosła apelację do Sądu Apelacyjnego w Lublinie. Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 26 listopada 2015 r. oddalił apelację K. S. (1), uznając skarżone rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w Lublinie za prawidłowe i zgodne z prawem (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 26.11.2015 r. sygn. akt III AUa 791/15 k. 52-71 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów załączonych do akt sprawy. Dowody z dokumentów nie budziły wątpliwości Sądu i nie były kwestionowane przez strony. Okoliczności stanu faktycznego ustalone przez Sąd były bezsporne, a spór w niniejszej sprawie dotyczył oceny prawnej podlegania odwołującej ubezpieczeniom społecznym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie K. S. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddziału w W. z dnia 27 grudnia 2013 r. nr (...) było zasadne i zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 963 ze zm.) obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym podlegają osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność. Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się m. in. osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych (art. 8 ust. 6 pkt 1 u.s.u.s.). Obowiązek ubezpieczeń społecznych osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą powstaje z dniem rozpoczęcia działalności rodzącej obowiązek ubezpieczenia, a

ustaje z dniem zaprzestania wykonywania tej działalności z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej (art. 13 pkt 4 u.s.u.s.). W myśl art. 11 ust. 2 u.s.u.s. osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi, ubezpieczeniu chorobowemu podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 i 1a u.s.u.s. osoby będące pracownikami, spełniające jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy, chyba, że złożą wniosek o objęcie ich dobrowolnymi ubezpieczeniami emerytalnymi również z innych tytułów.

Z kolei w myśl art. 18a ust. 1 i 2 u.s.u.s. podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia. Przepisy te nie mają zastosowania do osób, które:

- 1) prowadzą lub w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych przed dniem rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej prowadziły pozarolniczą działalność;
- 2) wykonują działalność gospodarczą na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywały w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej.

Spór w niniejszej sprawie koncentrował się wokół stwierdzenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w skarżonej decyzji, że odwołująca, jako osoba legitymująca się dwoma tytułami podlegania ubezpieczeniom społecznym – tj. jako pracownik oraz jako osoba wykonująca pozarolniczą działalność gospodarczą – może podlegać na podstawie art. 9 ust. 1 i 1a u.s.u.s. tylko jednemu z tych tytułów, a konkretnie tytułowi zatrudnienia w spółce (...) powstałego w dniu 15 lipca 2013 r. Jednocześnie Sąd Okręgowy miał na uwadze,

że obie strony powoływały się na okoliczność wydania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w L. decyzji z dnia 18 grudnia 2013 r. znak: (...) stwierdzającej, że odwołująca nie podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia w ww. spółce od dnia 15 lipca 2013 r. Decyzja organu rentowego w L. została zaskarżona przez K. S. (1) w drodze odwołania, wobec czego Sąd uznał

za zasadne zawieszenie niniejszego postępowania do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w przedmiocie odwołania od ww. decyzji (postanowienie k. 23 a.s.).

Prawomocne zakończenie sprawy z odwołania K. S. (1) od decyzji organu rentowego w L. prowadziło do wniosku, że zaskarżona w postępowaniu niniejszym decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddziału w W. podlegała zmianie.

W orzeczeniach zapadłych w dniu 14 maja 2015 r. przed Sądem Okręgowym w Lublinie oraz w dniu 26 listopada 2015 r. przed Sądem Apelacyjnym w Lublinie w sprawach o sygnaturach odpowiednio VIII U 263/14 i III AUa 791/15 Sądy te rozpoznawały odwołanie K. S. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. stwierdzającej, że odwołująca od dnia 15 lipca 2013 r. nie podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia (...) sp. j. w wydanych rozstrzygnięciach potwierdziły ustalenia organu rentowego, wskazując, iż umowa o pracę zawarta przez odwołującą z płatnikiem składek była pozorna w myśl art. 83 § 1 k.c. w zw.

z art. 300 k.p. i tym samym nie wywołała skutków w postaci obowiązku ubezpieczeniowego.

W tych okolicznościach mając na względzie, że odwołująca była jednocześnie ubezpieczona z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej zmiana skarżonej decyzji była zasadna. Skoro bowiem odwołująca została zgłoszona

do ubezpieczenia społecznego z tytułu zawiązanego w dniu 15 lipca 2013 r. stosunku pracy oraz równocześnie z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej od dnia 1 sierpnia 2012 r., a umowa o pracę z dnia 15 lipca 2013 r. została

uznana prawomocnym rozstrzygnięciem sądu odwoławczego za pozorną, a tym samym nieważną bezwzględnie, to nigdy nie rodziła

ona skutków ubezpieczeniowych i nie stanowiła tytułu odwołującej umożliwiającego stwierdzenie jej podlegania ze stosunku pracy, wobec czego odwołująca dysponuje drugim

z tytułów podlegania ubezpieczeniom społecznym. Zasadą jest, że podleganie ubezpieczeniom społecznym, przy posiadaniu stosownego tytułu, jakim jest m. in. wykonywanie pozarolniczej działalności gospodarczej jest zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 u.s.u.s. obowiązkowe.

W niniejszej sprawie bezsporna była okoliczność, że odwołująca od dnia 1 sierpnia 2012 r. nieprzerwanie prowadzi działalność gospodarczą, regularnie odprowadza z tego tytułu należne składki na ubezpieczenia społeczne, w szczególności w okresie od lipca 2013 r.

do stycznia 2014 r., jak również w dniu 12 listopada 2013 r. oświadczyła, że chce być zgłoszona do dobrowolnego ubezpieczenia społecznego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Okoliczności te wynikają explicite z materiału dowodowego zgromadzonego

w sprawie, którego Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie kwestionował, nie stanowiły więc przedmiotu sporu.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy uznał odwołanie K. S. (1)

i na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 27 grudnia 2013 r. nr (...), orzekając jak w sentencji wyroku.

Zarządzenie: (...)

(...)